

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 11 stycznia 2016 roku Sąd Rejonowy w Płocku, w sprawie z powództwa (...) spółka akcyjna z siedzibą w W. przeciwko (...) spółka akcyjna z siedzibą w W., o zapłatę 2.500,00 zł, zasądził od strony pozwanej na rzecz powódki kwotę 2.500,00 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 16 maja 2013 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 1.787,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu; oddalił powództwo w pozostałej części oraz nakazał zwrócić powodowi (...) spółka akcyjna z siedzibą w W. ze Skarbu Państwa - Kasa Sądu Rejonowego w Płocku kwotę 460,00 zł tytułem niewykorzystanej części zaliczki.

Powyższe orzeczenie w części uwzględniającej powództwo apelacją zaskarżyła strona pozwana, która zarzucając rozstrzygnięciu naruszenie:

1. przepisów prawa procesowego, które miało istotny wpływ na wynik sprawy, tj. art. 233 § 1 kpc poprzez przekroczenie zasady swobodnej oceny dowodów i dokonanie oceny zebranego materiału w sposób niwszechstronny, dowolny, a także dokonanie ustaleń sprzecznych z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego; w szczególności pominięcie treści:

- a) wniosku o ubezpieczenie oraz załączników do tego wniosku;
- b) protokołu przesłuchania świadka - R. K. z dnia 13 kwietnia 2013 roku w K. P.,
- c) załącznika do faktury sprzedaży nr (...) z dnia 18 kwietnia 2011 roku,

które to dowody dotyczyły okoliczności mających istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy, dokonanie ustaleń sprzecznych z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego, sformułowanie nielogicznych wniosków i w konsekwencji przyjęcie, że całe wyposażenie wskazane przez Powoda faktycznie znajdowało się w skradzionym pojeździe a kwota odszkodowania wypłacona przez Pozwanego była zaniżona;

1. przepisów prawa materialnego tj.

a) art. 815 § 1 kc w zw. z § 5 ust 5 OWU ACS poprzez niezastosowanie w stanie faktycznym niniejszej sprawy i uznanie, że do ustalenia wartości pojazdu dla celów odszkodowawczych należy przyjąć również wyposażenie pojazdu, o którym ubezpieczyciel nie został poinformowany przez ubezpieczonego;

b) art. 65 § 2 kc w zw. § 31 ust. 1 i § 17 ust. 1 OWU ACS w zw. § 2 ust. 24 i 28 OWU ACS przez błędną wykładnię co spowodowało nieuzasadnione przyjęcie, iż zakres ochrony ubezpieczeniowej wynikający z zawartej pomiędzy Pozwanym a Powodem umowy ubezpieczenia AC obejmował również wyposażenie dodatkowe, które nie zostało zgłoszone Pozwanemu i nie zostało poddane indywidualnej ocenie ryzyka,

wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od Powoda na rzecz Pozwanego kosztów postępowania za I i II instancję, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

Strona powodowa w odpowiedzi na apelację pozwanego wniosła o jej oddalenie w całości jako bezzasadnej oraz o zasądzenie kosztów sądowych w postępowaniu w II instancji, w tym kosztów zastępstwa procesowego, wg norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja strony pozwanej podlegała oddaleniu jako niezasadna. Odnosząc się w pierwszym rzędzie do zarzutu apelacji naruszenia przepisu art. 233 k.p.c. wskazać należy, iż zgodnie z powołanym przepisem Sąd ocenia wiarygodność i

moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Sąd oceni na tej samej podstawie, jakie znaczenie nadać odmowie przedstawienia przez stronę dowodu lub przeszkodom stawianym przez nią w jego przeprowadzeniu wbrew postanowieniu sądu. Powołany przepis stanowi wyraz obowiązującej w procedurze cywilnej zasady swobodnej oceny dowodów. Ocena wiarygodności i mocy dowodowej poszczególnych środków dowodowych stanowi podstawowe zadanie sądu orzekającego, przy czym powinna być ona dokonana w sposób konkretny, w oparciu o cały zebrany w sprawie materiał dowodowy. W niektórych przypadkach ustawodawca "narzuca" określoną moc dowodową danego środka (np. art. 11, 246, 247 KPC). Przyjmuje się, że moc dowodowa oznacza siłę przekonania o istnieniu lub nieistnieniu weryfikowanego w postępowaniu dowodowym faktu, uzyskaną przez sąd wskutek przeprowadzenia określonych środków dowodowych. Z kolei wiarygodność danego dowodu wynika z jego indywidualnych cech i obiektywnych okoliczności, za względu na które zasługuje on w ocenie sądu na wiarę lub nie (zob. J. Klich-Rump, Podstawa faktyczna rozstrzygnięcia sądowego w procesie cywilnym, Warszawa 1977, s. 132 i n.). Swobodna ocena dowodów nie może być dowolna. Z tych względów przyjmuje się, że jej granice wyznaczane są przez kryteria: logiczne, ustawowe i ideologiczne (zob. wyr. SN z 12.2.2004 r., II UK 236/03, Legalis). Sąd ma obowiązek wyprowadzenia z zebranego w sprawie materiału dowodowego wniosków poprawnych logicznie. Zastrzeżona dla sądu swobodna ocena dowodów nie opiera się na ilościowym porównaniu przedstawionych przez świadków i biegłych spostrzeżeń oraz wniosków, lecz na odpowiadającym zasadom logiki powiązaniu ujawnionych w postępowaniu dowodowym okoliczności w całość zgodną z doświadczeniem życiowym (wyr. SN z 20.3.1980 r., II URN 175/79, OSNC 1980, Nr 10, poz. 200). Jeżeli z określonego materiału dowodowego sąd wyprowadził wnioski logicznie poprawne i zgodne z zasadami doświadczenia życiowego, to taka ocena dowodów nie narusza zasady swobodnej oceny dowodów przewidzianej w art. 233 KPC, choćby dowiedzione zostało, że z tego samego materiału dałoby się wysnuć również logiczne i zgodne z zasadami doświadczenia życiowego wnioski odmienne (wyr. SN z 27.9.2002 r., IV CKN 1316/00, Legalis). Tylko w przypadku, gdy brak jest logiki w wiązaniu wniosków z zebranymi dowodami lub gdy wnioskowanie sądu wykracza poza schematy logiki formalnej albo, wbrew zasadom doświadczenia życiowego, nie uwzględnia jednoznacznych praktycznych związków przyczynowo-skutkowych, to przeprowadzona przez sąd ocena dowodów może być skutecznie podważona (wyr. SN z 27.9.2002 r., II CKN 817/00, Legalis; wyr. SN z 16.12.2005 r., III CK 314/05, OwSG 2006, Nr 10, poz. 110). Czynniki ustawowe ogranicza sąd w możliwości dokonania oceny jedynie tych dowodów, które zostały prawidłowo przeprowadzone, według reguł określonych przez ustawodawcę, z uwzględnieniem wszystkich dowodów przeprowadzonych w postępowaniu, jak również wszelkich okoliczności towarzyszących przeprowadzaniu poszczególnych dowodów i mających znaczenie dla oceny ich mocy i wiarygodności (post. SN z 11.7.2002 r., IV CKN 1218/00, Legalis; wyr. SN z 9.3.2005 r., III CK 271/04, Legalis). Oznacza to, że przy ocenie mocy i wiarygodności dowodów sąd bierze pod rozwagę nie tylko "materiał dowodowy", ale także wyjaśnienia informacyjne stron, oświadczenia, zarzuty przez nie zgłaszane, zachowanie się stron podczas procesu przejawiające się np. w odmowie lub utrudnieniach w przeprowadzeniu dowodów, itp. (wyr. SN z 24.3.1999 r., I PKN 632/98, OSNAPiUS 2000, Nr 10, poz. 382). Za czynnik ideologiczny warunkujący granice swobodnej oceny dowodów uznaje się poziom świadomości prawnej sędziego, na którą składa się znajomość przepisów prawa, doktryny i orzecznictwa, jak ogólna kultura prawna oraz system pozaprawnych reguł i ocen społecznych (zob. W. Siedlecki, Realizacja zasady swobodnej oceny dowodów w polskim procesie cywilnym, NP 1956, Nr 4). Sąd II instancji może zmienić ustalenia faktyczne stanowiące podstawę wydania wyroku sądu I instancji bez konieczności przeprowadzenia postępowania dowodowego uzasadniającego odmienne ustalenia (wyr. SN z 4.10.2007 r., V CSK 221/07, Legalis). Uprawnienie to w przypadku dowodów z zeznań świadków czy też z przesłuchania stron jest uzasadnione w szczególności wówczas, gdy dowody te mają jednoznaczną wymowę, a ocena sądu I instancji jest oczywiście błędna. Same, nawet poważne wątpliwości co do trafności oceny dokonanej przez sąd I instancji, nie powinny stwarzać podstawy do zajęcia przez sąd II instancji odmiennego stanowiska, o ile tylko ocena ta nie wykroczyła poza granice zakreślone w powołanym przepisie (wyr. SN z 21.10.2005 r., III CK 73/05, Legalis). W kontekście przedstawionych rozważań Sąd Okręgowy uznał ocenę zebranego w sprawie materiału dowodowego dokonaną przez Sąd I instancji za prawidłową, zgodną z zasadami logicznego rozumowania oraz doświadczenia życiowego. Podkreślić należy, że pozwany nie wykazał, aby sąd uchybił zasadom logicznego rozumowania lub doświadczenia życiowego, a jedynie to może być przeciwstawiane uprawnieniu sądu do dokonywania swobodnej oceny dowodów. Nie jest wystarczające dla uznania zarzutu opartego na naruszeniu powołanego przez skarżącego przepisu, jego przekonanie o innej niż przyjął sąd doniosłości poszczególnych dowodów i ich odmiennej ocenie niż

ocena sądu (por. wyroki SN: z dnia 6.11.1998, sygn. akt III CKN 4/98, niepubl., oraz z dnia 10.04.2000, sygn. akt V CKN 17/00, Wokanda 2000/7/10). W powyższym kontekście należy ocenić zarzuty pozwanego dotyczące rzekomego pominięcia przez Sąd Rejonowy szeregu wskazywanych przez niego dokumentów za niezasadne. Odnosząc się do zarzutu pominięcia wniosku o ubezpieczenie z załącznikiem - dla uznania prawdziwości danych wskazanych w załączniku do wniosku, służącym do określenia rodzaju wyposażenia pojazdu, zauważyć należy, iż w przedmiotowym wniosku nie zostały zaznaczone jakiegokolwiek elementy wyposażenia przedmiotowego pojazdu, również w odniesieniu do elementów tegoż wyposażenia, które pomimo ich nie zaznaczenia na druku wniosku ubezpieczeniowego, zostały one uznane czy uwzględnione przez ubezpieczyciela jako elementy wyposażenia pojazdu podlegające ubezpieczeniu. W tym więc kontekście dowód powyższy, jak słusznie przyjął Sąd I instancji nie był miarodajny i nie mógł stanowić podstawy ustaleń faktycznych. W odniesieniu do protokołu przesłuchania świadka R. K. w K. P. – zaznaczyć należy, co słusznie podkreśla strona powodoowa, że w przedmiotowej sprawie świadek ten był przesłuchiwany na rozprawie w dniu 30.03.2015r., wskazując wówczas na fakt wyposażenia skradzionego pojazdu w felgi aluminiowe z ogumieniem; podczas przesłuchania pełnomocnik pozwanego miał okazję do jednoznacznego rozstrzygnięcia kwestii wątpliwych w jego ocenie, w szczególności w jakie felgi pojazd był wyposażony w dniu kradzieży, tego zaś nie uczynił. Wobec powyższego Sąd I instancji, kierując się zasadą bezpośredniości dowodu właściwie ocenił wiarygodności zeznań tegoż świadka. W odniesieniu wreszcie do załącznika do faktury sprzedaży pojazdu z dnia 18.04.2011r. - z treści tego dokumentu pełnomocnik pozwanego wywodzi wniosek, że skradziony pojazd nie był wyposażony w hak holowniczy, podczas gdy z mocy samego prawa wzmianka o zamontowaniu haka odznaczana jest w treści dowodu rejestracyjnego pojazdu. Ze znajdującej się zaś w aktach kopii treści dowodu rejestracyjnego wynika, że hak został zamontowany w dniu 16.05.2011r., wobec czego pozwany przy podpisywaniu aneksu do umowy ubezpieczenia musiał ten fakt odnotować. Za nielogiczne należało uznać również zarzuty apelacji sformułowane w postaci twierdzeń strony pozwanej o braku anteny jako przesłanki do uznania, że skradziony pojazd nie był wyposażony w radio samochodowe. Samo wyposażenie pojazdu w urządzenie tego typu nie przesądza o korzystaniu z niego w danym momencie, sama antena jest akcesorium łatwym w demontażu w zależności od potrzeb, poza tym pojazd może być wyposażony w antenę wewnętrzną, która nie jest widoczna z zewnątrz pojazdu, nie stanowi bowiem elementu montowanego do zewnętrznej powierzchni karoserii.

Uznając zatem bezzasadność zarzutów podniesionych na płaszczyźnie postępowania dowodowego, jako aspektu naruszenia przepisów prawa procesowego, za niezasadne należało uznać zarzuty naruszeń prawa materialnego. Zarzut naruszenia art. 815 § 1 w zw. z § 5 OWU ACS jest nielogiczny z dwojakich przyczyn. Przede wszystkim z treści ww. wniosków o ubezpieczenie, niewypełnionych odnośnie stanu wyposażenia skradzionego pojazdu, wynika fakt uznania ich przez pozwanego - ubezpieczyciela za nieistotne z jego punktu widzenia. „Stosownie do treści zdania drugiego art. 815 §1 k.c. brak odpowiedzi na niektóre pytania we wniosku o ubezpieczenie (...) powoduje, że zakład ubezpieczeń okoliczność tę uważa za nieistotną” (wyrok SA w Poznaniu z dnia 14.07.2006, sygn. akt: I ACa 128/06). Potwierdzają to również przedstawiciele doktryny, wskazując, że: „jeżeli zakład ubezpieczeń zawrze umowę ubezpieczenia pomimo braku odpowiedzi na poszczególne pytania, to stosownie do art. 815 §1 k.c. okoliczności pominięte uważa się za nieistotne dla oceny ryzyka” (Z. Gawlik w: A. Kidyba, Komentarz do Kodeksu cywilnego, wyd. II, LEX 2014). Ponadto odniesienie zarzutu również do treści §5 ust. 5 OWU jest niezrozumiałe, skoro zawarte tam warunki wskazują rodzaje wyposażenia, jakie powinno być dodatkowo zgłoszone ubezpieczycielowi jako istotne dla oceny i wyceny ryzyka kradzieży - nie ma pośród nich żadnego z elementów wyposażenia dodatkowego, jakie posiadał skradziony pojazd. Za niezasadne należało przyjąć zarzut naruszenia zasad wykładni oświadczeń woli, sugerujący na konieczność uchwycenia zgodnego zamiaru stron dla powyższej sytuacji (art. 65 §2 k.c.) z uwzględnieniem wymienionych zapisów OWU, co wbrew stanowisku skarżącego, zostało dokonane przez Sąd I instancji. Z treści podniesionych warunków OWU wynika, że wartość składki ubezpieczeniowej zależna jest od czynników istotnych przy ocenie ryzyka ubezpieczyciela - pozwanego (§28 OWU), zaś maksymalna wartość świadczenia nie może przekroczyć sumy ubezpieczenia oraz wartości pojazdu na dzień ustalania odszkodowania („wg stanu pojazdu bezpośrednio przed zaistnieniem szkody” - §17 ust. 1 OWU). Ów zgody zamiar należy zatem zakreślić granicami odpowiedzialności wskazaną jako: suma ubezpieczenia wskazana w polisie obowiązującej w dniu zdarzenia (25.000,00 zł), oraz wartość pojazdu w chwili zdarzenia (24.200,00 zł - zgodnie z opinią biegłego).

Mając na uwadze powyższe apelację strony pozwanej jako niezasadną należało oddalić w całości na podstawie art. 385 k.p.c. orzekając o kosztach postępowania odwoławczego stosując zasadę odpowiedzialności za wynik procesu określoną w art. 98 k.p.c.